

Prædiken til juledag:

Salmer: DDS 99 - 112 – 104 --- 119 - 103 - 118

I dag er det juledag og en af de største dage i det kristne kirkeår: For i dag fejrer kristne verden over Jesu fødsel, sådan som man har gjort det i stort set hele den kristne kirkes historie siden 300-tallet.

Vi kender det måske bedst fra amerikanske film, hvor familierne samles om et strålende juletræ iklædt pyjamasser og nissehuer; mens traditionen herhjemme i lille Danmark – som i resten af Norden - er en anden. Her er vi allerede ude på den anden side af juleaften: Julemaden er spist, gaverne er åbnet, og julen nærmer sig så småt at gå på hæld.

For nogle af os strækker juleglæden sig lidt endnu; mens den for andre måske er ved at fortage sig; og så er der sikkert også nogle af os, der ikke rigtig har kunne finde julesglæden frem i år – for juleglæden er, om noget, en skrøbelig størrelse.

Det skyldes måske især, at julen for så mange af os er en helt særlig tid og også en tid fyldt med traditioner: Både de traditioner, som vi bærer med os fra vi var børn, og de traditioner, som vi får skabt undervejs, når vi gør julen til vores egen.

Og netop fordi det er en så traditionsbunden og genkendelig tid, så er det også en tid, hvor mange døre åbnes: Både til det, som var; det som er; og det, som skal komme. Julen er med andre ord en tid, hvor fortid, nutid og fremtid mødes og forenes til stor glæde, men – måske - også til sorg.

Glædeligt er det nok især for mange af os, når der i julen slås dørene op til barndommens land. Vi mærker det måske juleaften, når Disneys juleshow inviterer os med ind i et rent eventyrland af julemagi, eller når årets julekalender tæller ned til den 24. og allersidste låge. I hver en krog gemmer sig nisser, og duften af gran og julebag vækker vores sanser til live, når store som små tages med på rejse: Ikke kun ind i den jul, som er netop nu, men også ind i et tilbageblik på de juleaftenener, som kom før – både de gode og de mindre gode.

For julen er om noget en tid, hvor fortid og nutid kulminerer, og netop derfor er julen ikke kun hjerternes fest - Det kan også være hjertesorgens højtid. I julen er det nemlig ikke nødvendigvis kun døren til fortidens store glæde, der står på vid gab; i julen mindes vi måske også om de juleaftener, der ikke blev, som de burde; om de mennesker, vi savner i vores midte; og, for nogle, om et barndommens land i ruiner.

I juletiden trækkes blikket således bagud, når vi for vores indre mindes alle dem, der har været med til at gøre os til de mennesker, vi er i dag, både på godt og på ondt; og derfor kan julen også stå både som kulminationen på alt det bedste og alt det sværeste, vi ved. For julen er om noget en tid på året, der på én gang kan være omgærdet af forventninger og brudte forventninger; glæde og sorg; håb og håbløshed.

Julen rummer med andre ord ingen garanti for, at verdens problemer står stille eller er ikke-eksisterende: Vores nød er ikke ”forsvunden”, som det så ofte synges, når vi synger med på *’Et barn er født i Betlehem’*. Vi oplever stadig trængsler, hvad enten det er ude i stjerne eller ude i den store verden; og sådan hører vi også, at det var den første julenat for længe, længe siden, da det lille Jesusbarn kom til verden. Også her var der udfordringer, da den lille familie efter en lang og hård rejse endelig ankom til Betlehem, og alt var optaget.

Men selv om alle døre i hele byen var lukkede for Josef og Maria og det ufødte barn, så var det alligevel netop dér: En kold og mørk nat under stjernehimlen, at dørene til fortid, nutid og fremtid for alvor stod vidt åbne. For netop denne nat i Betlehem, hvor stjernen lyste op i mørket og bebudede, at noget helt særligt skulle til at ske - dér rørte himmel og jord hinanden.

Fortællingen om barnet i krybben julenat er fortællingen om den Gud, der kommer os mennesker i møde, ikke i en hvilken som helst skikkelse, men i skikkelsen af det mest skrøbelige, vi overhovedet kan forestille os: I skikkelsen af et lille, nyfødt barn.

Kontrasterne står i kø, og man kan hurtigt forledes til at spørge sig selv hvorfor: For hvorfor i alverden vælger den almægtige Gud – skaber af himmel og jord og opretholder af alt liv – at lade sig føde som menneske ind i vores komplekse, og til tider ufuldendte, verden; og hvorfor vælger han en lille, ussel og tilsyneladende ubetydelig stald en kold vinternat i Betlehem?

Men det gør Gud, hører vi, og han gør det ikke tilfældigt. For når Gud møder os i Jesusbarnet i krybben, så gør han det med ét eneste formål, og det er at fortælle os, at vi hører ham til: Ikke bare dér, hvor han er, men også dér, hvor vi er – med alt hvad vi rummer af godt og af ondt, af glæde og smerte.

At Gud bliver menneske, betyder altså ikke, at vores nød og smerte er helt forsvunden; men den er forvunden, som det hedder; den er overkommet. Og det er den, fordi vi julenat mindes om, at vi mennesker er mere og andet end bare et produkt af vores fortid og vores nutid: Vi er også Guds elskede børn.

De ord indebærer noget meget større end en tom floskel. De rummer et løfte: Nemlig løftet om, at ethvert menneske – selv det menneske, der ikke ser nogen fremtid foran sig overhovedet – er blevet stillet en ny fremtid i sigte. En fremtid, hvor vi ikke er begrænset af det, vi er i vores egne øjne, men derimod defineret af det, vi er i Guds øjne.

Dermed bliver vi mere og andet end vi nogensinde kan være i os selv. Dét er julens glade budskab, og måske den største julegave af alle: At julenat i Betlehem, i det lille Jesusbarn i krybben, dér bøjer Gud sig helt ned til jorden for at minde os om, at ethvert menneske er noget særligt i Guds øjne; ja, ethvert menneske er elsket af Gud; og derfor også vores kærlighed værd.

I fortællingen fra julenat mindes vi således om, at uanset hvem, vi er og hvor vi er; uanset om julen i år blev sukkersød eller bittersød; så hører vi til hos Gud. Både i går, i dag og i morgen. Det kræver blot én eneste ting af os, og det er, at vi slår dørene til vores hjertekamre op og lukker julen og hinanden ind.

Så før vi igen spredes som snefnug for vinden og snart tager afsked med julen 2020, så lad os huske at åbne vores hjerter for lyset, glæden og kærligheden og bære det med os videre – både ud i de varme stuer og ud i verden. Også når julen er vel ovre.

Glædelig jul! Amen.